Lietas Nr. C28318312
Lietas arhīva Nr. C-1455-13/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 19.decembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:

tiesnese G.Viļumsone

ar sekretāru K.Šmatu

izskatot atklātā tiesas sēdē 2013.gada 19.decembrī civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas numurs 40003717522, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda un līgumisko kavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 2.martā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par parāda un procentu piedziņu.

Maza apmēra prasības pieteikuma pamatojums norādīts sekojoši:

Starp akciju sabiedrību ,,Swedbank" un atbildētāju 2009.gada 16.oktobrī tika noslēgts līgums par patēriņa kredīta izsniegšanu un izmantošanu. Parakstot kredīta līgumu atbildētājs ar to piekritis patēriņa kredīta lietošanas noteikumiem un līgumam saistošajam grafikam. Akciju sabiedrība ,,Swedbank" atbildētājam /pers. B/ izsniedza patēriņa kredītu EUR 767,52 apmērā ar aizdevuma termiņu 2014.gada 28.septembrim. Saskaņā ar patēriņa kredīta lietošanas noteikumiem, atbildētājam bija katru mēnesi jānodrošina, lai patēriņa kredīta līgumā un tam saistošajā grafikā minētā maksājuma summa kopā ar aizdevuma izmantošanas procentiem līgumam saistošajā grafikā norādītajā termiņā būtu pieejams atbildētāja privātajā kontā, no kura tiek norakstīta attiecīgā naudas summa no atbildētāja konta aizdevuma summas un procentu apmaksai. Saskaņā ar Civillikuma 1756.panta nosacījumiem, lūgts piedzīt no atbildētāja nolīgtos kavējuma procentus, tas ir Ls 548,09. Nolīgtie kavējuma procenti aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 27.maija līdz 2012.gada 14.februārim Ls 548,09. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta nosacījumiem procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedz kapitāla lielumu. Tādēļ prasībā lūgts piedzīt nolīgtos kavējuma procentus galvenā parāda apmērā, kas ir Ls 548,09.

Akciju sabiedrība ,,Swedbank" konstatēja, ka atbildētājs kavē grafikā noteikto aizdevuma summas atmaksas un procentu samaksas termiņu, minēto fiksēto ikmēneša maksājumu veikšanai un tādejādi nepilda patēriņa kredīta lietošanas noteikumus un tiem saistošo grafiku. 2010.gada 27.maijā atbildētāja parāds bija Ls 548,09.

Akciju sabiedrība ,,Swedbank" 2011.gada 30.septembrī cedēja prasījuma summu Ls 548,09 apmērā prasītājam ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā. Prasītājs izsūtījis atbildētājam akciju sabiedrības ,,Swedbank" paziņojumu par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu prasītājam, kas uzskatāms, par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu.

Atbildētājam saskaņā ar patēriņa kredīta līguma noteikumiem un tiem saistošo grafiku ir pielīgts maksāt nolīgtos kavējuma procentus, kas ir 60% gadā (t.i. 0,16% par katru kavēto dienu).

Prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1587.pants, 1756.pants, 1763.pants, 1793.pants, 1797.pants, 1798.pants, 1801.pants, 1805.pants.

Maza apmēra prasībā lūgts:

- piedzīt no /pers. B/ prasītāja sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija" labā galveno parādu Ls 548,09, nolīgtos kavējuma procentus Ls 548,09, visus tiesas izdevumus, t.sk., par valsts nodevu Ls 152,40 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls3,30.

Prasītājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija" pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies, tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt bez prasītāja klātbūtnes.

Atbildētājs /pers.B/uz tiesas sēdi aicināts savlaicīgi un likumā paredzētajā kārtībā ar pavēsti uz prasītāja norādīto un deklarēto dzīves

vietu, taču neieradās, neiesniedzot pierādījumus par attaisnojošu iemeslu, nebija lūdzis lietas izskatīšanu atlikt. Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā un saskaņā ar 156.panta pirmo daļu lietas izskatīšana iespējama bez atbildētāja klātbūtne.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas materiālus un pierādījumus, prasība daļā par parāda pamatsummas piedziņu - atzīstama par pamatotu un apmierināma, daļā par līgumisko kavējuma procentu piedziņu atzīstama par nepamatotu un noraidāma sekojošu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu, prasības izskatīšana notiek, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Starp akciju sabiedrību ,,Swedbank" un atbildētāju 2009.gada 16.oktobrī tika noslēgts līgums par patēriņa kredīta izsniegšanu un izmantošanu. Parakstot kredīta līgumu atbildētājs ar to piekritis patēriņa kredīta lietošanas noteikumiem un līgumam saistošajam grafikam. Akciju sabiedrība ,,Swedbank" atbildētājam /pers. B/ izsniedza patēriņa kredītu EUR 767,52 apmērā ar aizdevuma termiņu 2014.gada 28.septembrim. Saskaņā ar patēriņa kredīta lietošanas noteikumiem, atbildētājam bija katru mēnesi jānodrošina, lai patēriņa kredīta līgumā un tam saistošajā grafikā minētā maksājuma summa kopā ar aizdevuma izmantošanas procentiem līgumam saistošajā grafikā norādītajā termiņā būtu pieejams atbildētāja privātajā kontā, no kura tiek norakstīta attiecīgā naudas summa no atbildētāja konta aizdevuma summas un procentu apmaksai. Atbildētājs kavēja grafikā noteikto aizdevuma summas atmaksas un procentu samaksas termiņu, minēto fiksēto ikmēneša maksājumu veikšanai un tādejādi nepildīja patēriņa kredīta lietošanas noteikumus un tiem saistošo grafiku.

2009.gada 16.oktobrī akciju sabiedrība ,,Swedbank" piešķīrusi atbildētājam aizdevumu Ls 767,52, līdz ar to ir pierādīts, ka prasītāja ir izpildījusi savas saistības un ir aizdevusi atbildētājam naudu.

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav apstrīdējis aizdevuma pamatsummu, nav izpildījis saistības un prasītājam bija tiesības pieprasīt parāda atmaksu. Līdz ar to prasība pret /pers. B/ par parāda piedziņu atzīstama par pamatotu un apmierināma neatmaksātās aizdevuma summas Ls 548,09 apmērā.

Akciju sabiedrība ,,Swedbank" 2011.gada 30.septembrī cedēja prasījuma summu Ls 548,09 apmērā prasītājam ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā. Tā kā atbildētājs pielīgto aizdevuma atmaksu neveica, iestājās maksājuma termiņa nokavējums. Nolīgtie kavējuma procenti prasībā aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 27.maija līdz 2012.gada 14.februārim Ls 548,09.

2010.gada 27.maijā akciju sabiedrība „Swedbank" izmantoja savas pielīgtās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, kas uzskatāms par līguma laušanas datumu, pēc kura zūd pielīgto procentu piedziņas pamatojums un tas pats par sevi ir pamats prasības noraidīšanai daļā par pielīgto procentu piedziņu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā Nr. SKC-644/2-13 izteiktajām tēzēm, - ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Pušu starpā noslēgtais līgums izbeigts no prasītāja puses 2010.gada 27.maijā. Bez tam lietā nav atzīstams par pierādītu, ka līgumisko procentu apmērs būtu iepriekš apspriests ar patērētāju. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, /pers. B/ kā patērētājam līgumā noteikts neproporcionāli liels pielīgto kavējuma procentu apmērs 0,16% dienā no termiņā nesamaksātās summas, – tas uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu. Līgumā ir pielīgti 60% gadā gan kā maksa par kredīta limita pārsniegšanu, gan pielīgti 60% gadā kā soda procenti, kas pēc būtības ir analogs līgumsodam. Līgumā nav atrunas, ka tas būtu iepriekš apspriests ar patērētāju /pers. B/, līdz ar to, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otro daļu, 6.panta trešo daļu, piekto daļu, sesto daļu, neapspriestie līgumsoda nosacījumi minētajā līgumā nav atzīstami par atbilstošiem Patērētāju tiesību aizsardzības likuma patērētāja kreditēšanas noteikumiem, nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām, līgumā pārkāpts pušu tiesiskās vienlīdzības princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr. SKC-212 izteikts viedoklis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem. Tādējādi prasībā norādītais līgumisko procentu apmērs atzīstams par nesamērīgu un līdz ar to prasība šajā daļā ir atzīstama par nepamatotu un noraidāma.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astotajā daļā paredzētas sekas, kas iestājas, ja tiek konstatēti netaisnīgi līguma nosacījumi, - ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtajā līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā, ja tas var pastāvēt arī turpmāk, kad izslēgti netaisnīgie noteikumi. Tādējādi, atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem, 2007.gada 29.oktobra patēriņa kredīta līguma saņemšanai pielikumos ietvertie netaisnīgie noteikumi nav atbilstoši likumam no līguma noslēgšanas brīža un nav saistoši atbildētājam.

Tiesāšanās izdevumi no atbildētāja prasītājas labā piedzenami atbilstoši prasījumu apmierinātajai daļai – par valsts nodevu Ls 82,21 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, kopā Ls 85,51.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmo daļu taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Līdz ar to /pers. B/ nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu - 10 dienas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 189.-193.pantiem, 195.pantu, 204.[1]pantu, 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda:

sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, daļā par parāda piedziņu - apmierināt, prasību daļā par līgumisko kavējuma procentu piedziņu - noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasītāja sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,Julianus Inkasso Latvija", reģ.Nr.40003717522, labā parādu Ls 548,09 (pieci simti četrdesmit astoņi lati 9 santīmi) jeb EUR 779,86 (septiņi simti septiņdesmit deviņi lati 86 santīmi), tiesāšanās izdevumus Ls 85,51 (viens simts piecdesmit pieci lati 70 santīmi) jeb EUR 12167 (viens simts divdesmit viens lats 67 santīmi).

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc 2013.gada 19.decembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese G.Viļumsone